

SELEM AKTI SARTLARI

①

- * Varıfta riba olmayacak $\Rightarrow$ vâni = vâni, keyli = keyli caiz değil (Akin $\rightarrow$ gümüş istina edilmiştir)
- * Bedeller belli olacak $\Rightarrow$ Reulmal ve mübellâ fih
- * Misli mallarda nitelikleri belli olacak.
- * Müsellel fih (vadeli mal) ayn değil, deyn olacak.
- * Müsellel fihin, cinsi, nevi, vasfı, miktarı belli olacak
- * Müsellel fih, piyasada mevcut olacak
- * Müsellel fih, teslim yeri belli olacak
- * Müsellel fih, ibrası caiz
- * Selem, reulmalı ibrası caiz değil
- * Kabzdan önce reulmal ve müsellel fihde taksit caiz değil

Ebu Hanife

- $\Rightarrow$ Misli maldan oluşan reulmalın miktarı belli olacak
- $\Rightarrow$ Hayvan konu olmaz (kıymetli mallarda)
- $\Rightarrow$ Yumurta, ceviz seleme uygun. Hor, karpuz, ayva uygun değil.
- $\Rightarrow$ Sert muhajerliği varsa akit kurulmaz
- $\Rightarrow$ Müsellel fih akit anından teslim kadar piyasada mevcut olacak, sonradan mevcut kabul etmiyor
- $\Rightarrow$ Mal piyasada kısıtlı ugrarsa, müşteri ister fesheder istene mevcut olmasını bekler
- $\Rightarrow$ Müsellel fihin teslim zamanı belli olacak.
- $\Rightarrow$ Vade yarım gün bile olsa yeterli
Vade en az 3 gün $\Rightarrow$ Tahavi
- $\Rightarrow$ Müsellel fihin tesliminde küffet varsa, teslim yeri belli olacak
" " " " Küffet yoksa gerek yok.

HANDELI

- $\Rightarrow$ Reulmalın nitelik ve miktarı belli olacak

- 1 (2) * **ŞAFİ** ⇒ Müsellemin Fihin teslim zamanında mevcut olması yeterli
Pezin selem aktide caizdir
⇒ Müsellemin Fih vadedi ise teslim yerinin belli edilme şartı gerek yok.

* **MALİKİ + ŞAFİ + HANBELİ** ⇒ Hayvan konu olabilir (Kıymı mallarda)

* **MALİKİ + HANEFİ + EBU YUSUF + MUH** ⇒ Akit pezine malın teslim yerinin belli edilme şartı değil

- ✓ Rasulmal pezin olacak ⇒ Maliki 3 gün geciktirme şartı olabilir
✓ Selem aktinde ⇒ Varsif + ayıp muhayyeliği var

KARZ AKTİNİN ŞARTLARI ***

- * **Mukriz** (borcu veren) teberru ehliyetine sahip olacak (akıl, balıq, revid)
* **Mukriz** kendi malından borcu verecek ⇒ HaneFi
* Ehliyeti kısıtlı kişinin; velisinin, vasisinin, vekilinin bu mallardan borcu vermesi caiz değil ⇒ HANEFİ
* **Mustakriz** (borcu alan) tasarruf ehliyeti olacak
* Tüketilebilen mal olacak (keşli - rezni, adedi)
* Piyasada esi - benzeri "
* **HANEFİ** ⇒ Mısırlı malından olur
* **CUMHUR** ⇒ SELEM aktine konu olan herşey olabilir.
* **İBNİ TEYMİYYE** ⇒ Menfaat konu olabilir
* **Diğer mezhepler** ⇒ " konu olamaz
Fasit şartlarla sahih olmaz

NOT: **Aynı Aktifler** ⇒ Karz, hibe, ariyet, vedia, rehin

- * Başlayıcı bir akit değil
* Vade şartı konulmuş, konulmuş başlayıcı değil (batıl)

İCARİ AKDİ

3

Satım Akdiyle Benzerliği

- 1. ikisinde uuzlu (bedelli)
- 2. ikisinde tek taraflı feshedilemez (lazım)
- 3. ikisinde taliki şart ile kurulamaz
- 4. ikisinde de şart, qörme, uuzıf, ayıp muh. var.

Satım Akdinden Farkı

- 1. Satımın konusu $\Rightarrow$ zimmette vusfedilen, teslimi derhal mümkün mal
icarede $\Rightarrow$ Peyderpey oluşan menfaat
- 2. Satımda $\Rightarrow$ insanın aktin konusu olması caiz değil
icarede $\Rightarrow$ " " " " caizdir
- 3. Satım $\Rightarrow$ Muzaf şartla olmaz
icare $\Rightarrow$ Muzaf şartla olur.

ŞARTLARI = Genel

- * Mahalin malum (bilinir) olması gerekir.
- * Kiralanan şeyin bütün parçaları dahildir.
- * Yararlanma tûrû, zamanı, süresi ve kullanıcının belirlenmesi gerekir.
- * Süre belirtilmeden olursa fasit $\Rightarrow$ MALİKİ $\Rightarrow$ caiz
EBU HANİFE + SAFİ $\Rightarrow$ caiz değil
- * Kiralayan kayıt yoksa, kendide bakkası faydalandırabilir.
- * Belirlenmemiş hususlarda örf'e bakılır.
- * EBU HANİFE $\Rightarrow$ Şarhi hisseli mülk sadece ortağa kiraya verilir
- * MECELE $\Rightarrow$ Aynı qöründe $\uparrow$
- * MALİKİ + SAFİ $\Rightarrow$ Şarhi hissesini diğre ortağha icareye verebilir, jaboruq desyl.
- * Ücret bilinecek.

④

İCAREDE ÜCRET

* Ücretin bilinmesi gerekir $\Rightarrow$ Belirlenecek yerde örfen bilinecek.

* ① Nasıl **Fasit** olur $\Rightarrow$ ① Kiracıdan tutarı öreden bilinmeyen ta
mır işleri sort koşuluyla

② Kiracı bedeli, kiracının ücretini ya da
hissesi şeklinde belirlenmiştir

③ ihtimallere göre fiyat belirleniyorsa

* Mütekarırim mal olacak

* ① Nasıl **Fasit** olur $\Rightarrow$ ① Konusu belli değilse

② Ücret " "

③ Süre " "

* Fasit olarak kurulduğunda, ücret belirlense dahi ecir misil verilir
(Diğer sortlar eklikle beraber)

* Kiracının tamir ettiği şeyler (ev sahibinin izniyle) bilmem denir, bu
ise ücret mucirden alınır.

* Ev bayramı, priz, musluk tamiri (akitte sort koşulnamısa) müstecire aittir

* Âcir kiraya verdiği yer, kiralandıktan sonra, kiracı kullanış kul-
man ücreti alır.

HANEFİLERE göre

$\Rightarrow$ İşin bir kısmı ücret olarak belirlenemez
(Dokudun gün...)

$\Rightarrow$ $\Rightarrow$ Menfaat karılığı kurulacaksa cinleri farklı
(ev = ev olamaz ev = araba olabilir) alınır

$\Rightarrow$ $\Rightarrow$ Ücrete 3 şekilde hak sahibi olur **KAILİ**

① Ücretin peşin ödenmesi

② Ücretin peşin ödenmesinin sort koşuluyla

③ Aktin konusunun yerine getirilmesi.

$\Rightarrow$ Hayvan veya yük taşıyan kişi (Nakliye)
ücreti talep edebilir.

$\Rightarrow$ Akitte sort koşulnamısa, terzi, marangoz
iş bitirilmeden önce hak sahibi olmaz.

$\Rightarrow$ Sonraki ücretini almadan malı teslim
etmeye hakkı vardır.

$\Rightarrow$ Hamal, rısmi taşıyıcının h, hakkı yok.

HANİFİ

- ➔ Akarı, hayvanı, menkul kiralayan, kiraladığı ücretten daha fazla ücretle kiralamanı caiz değil
- ➔ Müstecir hangi işi yaparsa onun hakkında belirlenen ücreti alır.

* Malikiye göre ➔ İşin bir kısmı ücret olarak belirlenebilir.

- ➔ Akarı, hayvanı, menkul kiralayan, kiraladığı ücretten daha fazla ücretle kiralamanı caiz.

* Safiiye göre ➔ İşin bir kısmı ücret olarak belirlenemez.

- ➔ Ücrete bizzat akitle hak sahibi olunur.
- ➔ Akarı, hayvanı, menkul kiralayan, kiraladığı ücretten daha fazla ücretle kiralamanı caiz.

TİCARİ NASIL SONA ERER

- ① İkale yoluyla
- ② Menfaatin kaynağın ortadan kalkmasıyla (Ex- dükkan yaranılmayınca halinde)
- ③ Ajibın ortaya çıkmasıyla müstecir aklı feshedebilir.
- ④ Müstecir ➔ Hibe, yolda miras yoluyla mala sahip olursa hüküm kalkar.
- ⑤ İradeye engel bir durum çıkarsa ➔ (Düğün yok... aklı...)
- ⑥ Ebu Hanife + Şevri + Leys ➔ Müstecir veya müstecirden biri ölüne fesh olur fesh olmaz.
- ⑦ Malik + Safi + Hanbali ➔
- ⑧ EBU HANİFE ➔ Müstecir dükkan kiralar ve iller ederse fesh eder. Müstecir kiraladığı yerde jonqın çıkar, eşyayı jonqı ya da calırsa fesh edebilir.
- ⑨ CUMHUR ➔ Her iki durumda da böyle bir yatkırı yok der.

1 (6)

Eciri Müsterakke Tanzim

* **EBU HANİFE + ZÜFER** ⇒ Kaçınılmazı mümkün olmayan bir sebeple mal telef olursa tazmin yok

* **EBU YUSUF + MUHAMMED** ⇒ Genel bir yangın, büyük duman saldırısı dışında tazmin eder

* **ZÜFER + SAFİ** ⇒ Kendi Fiiliyle telef olursa tazmin ~~yok~~

* **HANEFİ** ⇒ Kendi Fiiliyle " " tazmin var

* **HANEFİ** ⇒ Deniz kabarmasıyla batan gemi +

* ⇒ Gulahtan tuttuğu hayvandan düşerek ölen (fazminatından) sorumlu.

Eciri Harada Tanzim

* ⇒ Elinde telef olursa, kasıt olmaksızın telef olursa, tazmin yok
~~EBU YUSUF + MUH~~ ⇒

HİBEDEN RÜCU

⇒ Yabancı kişiye yapılan hibeden vargecme caiz ama meruh

SAFİ ⇒ Rucu caiz değil

NEBEDE CAİZ DEĞİL (Genel) ⇒ ① Hibe için bedel verildiye
② Hibe edilende artma olduysa
③ Hibe eden veya edilen öldüyse
④ Hibe edilenin mülkünden çıkması

* **UMRA** ⇒ Hibe edenin yaşadığı sürece geçerli olan hibe

HANEFİ ⇒ Şart batıl, akid sahih

* **RUKBA** ⇒ Vahib - Mevhub leh hangisi önce ölürse mülkiyet diğere geçecek

EBU HANİFE + MUH ⇒ Batıldır.

EBU YUSUF ⇒ Caiz

7



Taliki Sarti Kabul eden akitler

Vekalet - vasiyet - kefalet - havale - kefaletten ibrah
ticarete izin , satisttan sonra sufadon varqecme
hakim ve g6rervlilerin atama ve azledilmesi



NOT:

Bunlarn dışındakiler kabul etmiyor : Çok uzun onlar
bunlari ezberle diğervleri kabul etmiyor zaten



Fasit sart ileri sürüldüğünde fasit olan akitler = sahih olmaz

⇒ Satim - icare - karsâme - akde izin verme , bir sükrat ya-
+ + +
ba inkar hususunda suth , bir mal ile mal hakkında ki ikerer
borcu ^{ibrah} ~~ibrah~~ , muzaraa , musakat ve uakif
+ + +



Fasit sart ileri sürüldüğünde sahih olan akitler = Lağı kabul edilir

⇒ Vekalet - vasiyet - karz - hibe - sadaka - rehin - ikale - hacc
izin verme → Bunlari ezberle bu daha kolay (9 tane)

NOT:

Fasit sart neydi ⇒ Bir tarafa yprar sağlayan sart

Gayri lüzüm akitlerin bazıları mutlak olarak bağlayıcı değil (8)

Tek taraflı. Feshedilebilir

V → vedia
 A → Ariyet
 Ş → şirket
 MU → Mudarebe
 RE → rehin
 K → Kefalet

VAŞMUREK

- * Vedia ⇒ Her iki taraf tek taraflı olarak feshedilir. Ücretli ipe vedia'nın tek taraflı fesh yetkisi yok
- * Ariyet ⇒ Her 2 tarafta fesh edebilir.
- * Şirket ⇒ Bildirmek şartıyla tek taraflı feshedilir
- * Mudarebe ⇒ " " " "
- * Rehın ⇒ Mürtihin (rehin alan) açısından gayri lüzüm
⇒ Râhin (rehin veren) " lüzüm
- * Kefalet ⇒ Kefil açısından lüzüm
Mekful leh (kefidiine kefil olunan) açısından gayri lüzüm

* GAYRI-LAZIM OLD. HALDE LAZIM OLAN AKİT:

Vekalet - Vasıyet - Hibe - Tahkim

- ① Vekalette ⇒ başkasının hakkı bağlanmıştır
- ② Tahkim ⇒ Hakem hüküm verdikten sonra bağlayıcı
- ③ Vasıyet ⇒ Vefatla birlikte (1/3'ünü bismiyette) bağlayıcı
- ④ Hibe ⇒ Kabzdan sonra bağlayıcı

* LAZIM OLDUĞU HALDE GAYRI LAZIM OLAN AKİT:

- * İcare - Müzaraa
- * İcare ⇒ Beklenmeyen durum olduğunda (Düâh - yemek - asıcı) ^{gelmeyen}
- * Müzaraa ⇒ Tahmin ekmele sorumlu olan taraf feshedebilir.

İKALE

9

① Ebu Hanife'ye göre ⇒ Biri gelecek zaman kipiyile olmak üzere iki lafızla kurulabilir

İKALE ⇒ Fasit şartlar ile batıl olmaz

İKALE ⇒ Kuran taraflar açısından fesih
"büyük kizi" "yeni bir akit"

İKALE ⇒ Satın aktinde mal teslim alınmamışsa, ikale fahihtir.

İKALE ⇒ Bedelde, ekiltme, arttırma, geciktirme değiştirmeyi kabul etmez

İKALE ⇒ Malın tesliminden sonra arttırma olursa, fesih imkansızlığından ikale batıl

② Muhammed Şeybani'ye göre ⇒ Her iki lafız geçmiş zaman

İKALE ⇒ Malda teslimden sonra arttırma olursa, bedel hakkında şuras, veya ilk bedeli, yada arzu

③ Ebu Yusuf'a göre ⇒ Tüm taraflar eicısından yeni akit

İKALE ⇒ Fasit şartlar ile batıl olur

İKALE ⇒ Malın tesliminden sonra arttırma olduğunda, ikale caizdir.

④ Maliki + Şafi ⇒ Yeni bir akit

İKALE ⇒ Satıcı ilave bedel isteyerek ikaleye baskır

İKALE ⇒ Maliki ⇒ Müşteri vadedi satın aldıysa, ilave bedel isteyerek ikale yoluna gidemez (ribadan)

NOT 1 ⇒ Satın aktinde mal telef olmuştur (tamamen) ikale ile fesih sahih değil

NOT 2 ⇒ Semen telef olmuştur ikaleye engel değil

- * İkrar $\Rightarrow$ Borç verme
- * Mukriz $\Rightarrow$ Borç veren
- * Müstakriz $\Rightarrow$ Borç isteyen
- * Mukroz $\Rightarrow$ Borç verilen mal

KARZ

- * Reul-mal $\Rightarrow$ Peşin bedel
- * Rabbü's-salam $\Rightarrow$ Bedeli ödeyen kimse
- * Müstemün fih $\Rightarrow$ Vadeli mal
- * Müstemün ileyn $\Rightarrow$ Vadeli malı borçlanan

SELEM

- * Âcîf $\Rightarrow$ Kiraya veren
- * Müstecir $\Rightarrow$ Kiralayan
- * Mecor $\Rightarrow$ Kiraya verilen şey
- * Müstecir Fih $\Rightarrow$ Teslim edilmeii gereken mal
- * Ecir $\Rightarrow$ Nefsini kiraya veren
- * Muhaeye $\Rightarrow$ Kendisi paylaşılramayan şeyi menfaatinı paylaşmak.

İCAFE

- * Vahib $\Rightarrow$ Hibe eden
- * Mevhub $\Rightarrow$ Hibe edilen şey
- * Mevhub leh $\Rightarrow$ Kendisine Hibe edilen kişi

HİBE

- * Mudi $\Rightarrow$ Emanet veren
- * Vedi $\Rightarrow$ Emaneti alan
- * Muda $\Rightarrow$ Mal

VEDİA

- * Arıyet, mbor, müstecir = mal
- * Muir $\Rightarrow$ Ödünç mal veren
- * Mostecir $\Rightarrow$ Ödünç malı alan

ARİYET